

AISSMS

PRIVATE INDUSTRIAL TRAINING INSTITUTE

LEADER IN VOCATIONAL EDUCATION AND TRAINING

ISO 9001:2015 Certified Approved by Government of Maharashtra
& Affiliated To DGT, New Delhi

औद्योगिक शिक्षणाने
द्या आधुनिक स्वप्रांना

भरती

ऑल इंडिया
श्री शिवाजी मेमोरियल सोसायटी, पुणे
संचलित
(शासन मान्यताप्राप्त)

औद्योगिक
प्रशिक्षण संस्था
(आय.टी.आय.)

आय. एस. ओ. १००१ : २०१५ प्रमाणित

Email: itc410boribhadak@yahoo.com

Website: www.aissmsticboribhadak.org

AISSMS_ITI @ AISSMS_ITI

शहरातील सर्वांत सुरेख, सुबक, भव्य पुतळा अर्थातच शिवाजी प्रिपरेटरी मिलिटरी स्कूलच्या आवारातील छन्नपती शिवाजी महाराजांचाच. ब्रिटिश अमलात राजर्षी शाहू महाराजांच्या इच्छेने त्यांच्या पश्चात छन्नपती राजाराम महाराज यांनी १६ जून १९२८ मध्ये त्याचे अनावरण केले. हा पुतळा अजूनही भवकम व चिरेबंद आहे. ब्रिटिशांची राजवट होती, पुतळे उभारण्यावर प्रतिबंध होते; मात्र स्वातंत्र्यानंतर पुण्यात अनेक ठिकाणी पुतळे उभे राहिले.

पहिल्या अश्वारूढ शिवपुतळ्याची गौरवगाथा

राजर्षी छन्नपती शाहू महाराजांना पुण्यात श्री शिवछन्नपतीचा पुतळा बसवायचा होता, वर्ष होते १९१९, ब्रिटिश सरकार त्याला संमती द्यायला तयार नव्हते. दुसऱ्या महायुद्धाला नुकतीच सुरुवात झालेली. सैन्यभरतीला प्रतिसाद मिळेल, या छुप्या हेतूने ब्रिटिशांनी अखेर पुतळा बसविण्यास संमती दिली. त्यावेळच्या पुण्याबाहेरची जागा ठरली, पुतळा अश्वारूढ असेल, उंच चबुतन्यावर असेल, शिवछन्नपतीचे राजेपण त्यातून दिसेल, अशी रचनाही ठरली.

पुतळा इंग्रज शिल्पकाराने करावा, असे ब्रिटिशांना वाटत होते. राजर्षी छन्नपती शाहू महाराजांना मात्र तो भारतीय शिल्पकारानेच करावा, असे वाटत होते. जे. जे. स्कूल ऑफ आर्टमधून शिल्पशास्त्राची पदवी घेऊन नुकतेच बाहेर पडलेले विनायक करमरकर याच्यावर ही जबाबदारी आली आणि त्यांनी निषेने ती पार पाडली.

श्री शिवछन्नपतीचा हा अश्वारूढ पुतळा म्हणजे शिल्पकलेतील सर्वोत्कृष्ट नमूना आहे. १३.५ फूट उंच, १३ फूट लांबव ३.५ फूट रुंद, असा पुतळा सौषध, साँदर्य व सुबकता यातील मानदंड आहे. महाराजांच्या हातातील तलवार ५४ इंचाची आहे. त्याचे वजन ८ टनापेक्षा जास्त आहे. संपूर्ण पुतळा धातू वितलवून तो एका साच्यात ओतून तयार केला आहे, या अद्भुत कलाकृतीसाठी शिल्पकार विनायक करमरकर यांना सलाम आहे.

पुतळ्याभोवती असलेल्या चबुतन्याच्या दोन्ही बाजूना बसवलेली म्यूरल्सही देखणी व सुबक आहेत. मुंबईहून पुतळा पुण्यात आणताना त्याची उंची व बोगदे लक्षात घेऊन खास वॅगन तयार करण्यात आली. १६ जून १९२८ रोजी पुतळ्याचे अनावरण झाले. छन्नपती राजाराम महाराज व सरदार घराण्यातील वंशज कार्यक्रमाला हजर होते. जी सत्ता महाराजांना राष्ट्रपुरुष मानायला तयार नव्हती, त्याच सत्तेच्या वरिष्ठ प्रतिनिधीला म्हणजे गव्हर्नर लेस्ली विल्सनला महाराजांच्या पुतळ्यासमोर नतमर्स्तक द्वावे लागले.

All India Shri Shivaji Memorial Society
55-56, Shivajinagar, Pune-411005.

मा. डॉ. शाहू छत्रपती
अध्यक्ष, एआयएसएसएस, पुणे

मा. संभाजीराजे छत्रपती
उपाध्यक्ष, एआयएसएसएस, पुणे

मा. मालोजीराजे छत्रपती
मानव सचिव, एआयएसएसएस, पुणे

मा. श्री. सुरेश प्रताप शिंदे
सहसचिव, एआयएसएसएस, पुणे

मा. श्री. अजय उ. पाटील
खजिनदार, एआयएसएसएस, पुणे

मा. श्री. विथास बाजीराव पाटील
अध्यक्ष, प्रशासकीय मंडळ, एआयएसएसएस, पुणे

मा. श्री. भगवानराव साळुंखे
अध्यक्ष, कार्यकारी मंडळ,
एआयएसएसएस, पुणे

All India Shri Shivaji Memorial Society
55-56, Shivajinagar, Pune-411005.

CERTIFICATE OF COMPLIANCE

INTERNATIONAL CERTIFICATION SERVICES PVT. LTD.

This is to certify that the

QUALITY MANAGEMENT SYSTEM of

**AISSMS PRIVATE INDUSTRIAL
TRAINING INSTITUTE**

Boribhadak, Tal. Daund, Dist. Pune, Maharashtra, India.

has been assessed and registered as complying with the requirements of the following International Standard:

ISO 9001:2015

The Quality Management System applicable to:

Scope: To Provide Vocational Education and Training Courses in Line With ITI Courses as per Dget Approval Programs and Short Term Courses that Service The Needs of Specific Sector.

Registration No.	:	RQ91/4144
Registered Date	:	10 th April, 2006
Reassessment Date	:	25 th April, 2024
Issue Date	:	06 th May, 2024
Expiry Date	:	09 th April, 2027

JAS-ANZ

www.jas-anz.org/register

A blue ink signature of the Director's name.

Director (Technical)

International Certification Services Pvt. Ltd.

Accredited by Joint Accreditation System of Australia and New Zealand

Validity of this certificate is based on periodic audits of the management system defined by the above scope and is contingent upon prompt, written notification of significant changes to the management system and/or its components thereof shall be immediately communicated to ICCS.

Further clarifications regarding the scope of this certificate and the applicability of ISO 9001:2015 requirements may be obtained at www.jcaaustralia.com/www.jcaanz.org

22/23, Goodwill Premises, Swastik Estate, 178 CST Road, Kalina, Santacruz (E), Mumbai — 400 090, Maharashtra, India. Tel: 022-42200900

संस्थेचा इतिहास व विकास

दिनांक १९ नोव्हेंबर १९२१ या दिवशी शिवाजीनगर, पुणे - ५ येथील आवारात छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या अश्वरुद्ध पुतळ्याची कोनशिला बसविण्यात आली व या शुभप्रसंगाची मुहूर्तमेढ प्रिन्स ऑफ वेल्स् यांच्या हस्ते ठेवण्यात आली. दिनांक १६ जून १९२८ रोजी या कार्याचे पहिले पाऊल म्हणून संस्थेच्या धनसंचयातून महान शिल्पकार करमरकर यांनी बनविलेल्या भव्य असा छत्रपती शिवाजी महाराजांचा अश्वरुद्ध पुतळा उभारला गेला. व त्याचे उद्घाटन त्यावेळचे मुबईचे गव्हर्नर हिंज एकसलेन्सी सर लेस्सली विल्सन याच्या हस्ते झाले. सन १९३२ मध्ये श्री शिवाजी प्राथमिक लष्करी शाळा सुरु करण्यात आली. त्यानंतर सोसायटीने कार्यक्षेत्र विस्तारित करून खालील संस्था सुरु केल्या आहेत.

कॉलेज ऑफ इंजिनीअरिंग, पुणे

इन्स्टिट्यूट ऑफ इन्फर्मेशन टेक्नॉलॉजी, पुणे

कॉलेज ऑफ फार्मसी, पुणे

कॉलेज ऑफ हॉटेल मैनेजमेंट अँड केटरिंग टेक्नॉलॉजी, पुणे

पॉलिटेक्निक, पुणे

इन्स्टिट्यूट ऑफ मैनेजमेंट (एमबीए), पुणे

कॉलेज ऑफ बिझनेस अँड मिनिस्ट्रेशन, पुणे

औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था (आयटीआय), बोरीभडक, पुणे

श्री शिवाजी प्रिपरेटरी मिलिट्री स्कूल, पुणे

एसएसपीएम डे स्कूल अँड ज्युनिअर कॉलेज, पुणे

श्री शिवाजी प्रिपरेटरी मिलिट्री प्रायमरी स्कूल, पुणे

श्री शिवाजी प्रिपरेटरी मिलिट्री नर्सरी स्कूल, पुणे

कॅम्पस १: ५५-५६, शिवाजीनगर, पुणे- ४११ ००५

कॅम्पस २: केनेडी रोड, पुणे- ४११ ००१

कॅम्पस ३: बोरीभडक, ता. दौँड, जि. पुणे

संस्थेने सुरु केलेली वरील सर्व पदव्युत्तर, पदवी, पदविका, तांत्रिक अभ्यासक्रम, शालेय शिक्षण इ. आज उत्तमरितीने चालू आहेत. सर्वच शाखांसाठी संस्थेने इमारती, अत्याधुनिक साहित्य व यंत्रसामग्री वेळेवर उपलब्ध करून दिल्यामुळे शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना व्यवसायाभिमुख प्रात्यक्षिकांसह शिक्षण व प्रशिक्षण देणे सहज सोपे झाले आहे. सख्यात्मक व गुणात्मक बाबीतही पुण्यातील इतर शैक्षणिक संस्थेच्या तुलनेत आजही संस्था आघाडीवर आहे. ही संस्था भारतातील यशाची उज्ज्वल परंपरा असलेली एक नामवंत तसेच दहा दशकांचा इतिहास असलेली गौरवशाली शैक्षणिक संस्था आहे.

औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थेची स्थापना

ऑल इंडिया श्री शिवाजी मेमोरियल सोसायटी (५५-५६, शिवाजीनगर, पुणे ५) यांनी ग्रामीण भागात तंत्र शिक्षणाच्या सुविधा उपलब्ध होणाऱ्या दृष्टीने व ग्रामीण भागातील मुलांना रोजगार व स्वयंरोजगार मिळावा या उद्देशाने ॲॅगस्ट १९९१ मध्ये औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था (आय.टी.आय.) सुरु केली.

दर्जेदार तांत्रिक शिक्षण व प्रशिक्षणार्थींना केंद्रस्थानी मानून सर्व सुविधायुक्त संपन्न असलेली, सजग नागरिक व कुशल कारागीर घडविणारी आदर्श शिक्षण संस्था 'हणून नावारूपास आलेली आहे. तंत्रज्ञानाला विचाराची जोड देऊन ही संस्था समाजाच्या सांस्कृतिक संपन्नतेसाठी प्रयत्नशील आहे.

तांत्रिक शिक्षण हे इतर शिक्षणाच्या तुलनेत अत्यंत खर्चिक असे आहे. ग्रामीण भागातील तरुणांनी या शिक्षणापासून केवळ शहरातील खर्च न परवडल्याने विचित्र राहू नये, म्हणून या शिक्षणाची सोय ते वास्तव्यास असलेल्या परिसरात व्हावी, या उद्देशाने बोरीभडक, ता. दौँड, जि. पुणे हा परिसर तंत्रशिक्षणाच्या क्षेत्रासाठी निवडला आहे.

बोरीभडक हे पुण्यापासून ३० कि. मी. अंतरावर असून उरळी कांचन पासून ३ कि. मी. अंतरावर सोलापूर महामार्गालगत आहे. औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था, बोरीभडक येथे विविध व्यावसायिक अभ्यासक्रमाचे प्रशिक्षण दिले जाते.

विविध अभ्यासक्रमासाठी विविध पद्धतीची आघुनिक यंत्रसामग्री संस्थेने उपलब्ध करून दिलेली आहे. तसेच, शैक्षणिक उपक्रम राबविण्यासाठी अनुमती व कुशल तंत्र शिक्षकांची नियुक्ती केलेली आहे. थेअरी व प्रात्यक्षिक विषयांसाठी 'दृकआव्य' व 'प्रिसिजन इन्स्ट्रुमेंट रिडींग रुम' या माध्यमांचा वापर हे या औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थेचे एक वैशिष्ट्य राहिले आहे.

विशेष बाब

विशेष बाब महाराष्ट्र राज्य उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग यांच्या निर्णयानुसार औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांमधून दिले जाणारे प्रशिक्षण हे चांगल्या दर्जाचे असावे तसेच ते ग्राहकाभिमुख व रोजगारभिमुख व्हावे, कारखान्यांना त्यांच्या मागणीप्रमाणे कुशल मनुष्यबळाचा पुरवठा करता यावा, संस्थेच्या गुणवत्तेचा नेमका दर्जा समाजाला समजावा, निकृष्ट संस्थाना पायबंद, तर सत्कृष्ट संस्थाना उत्तेजन मिळावे या बहुउद्देशाने राज्यातील औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थेचे शासनाने ठरवून दिलेल्या मापदण्डानुसार व निकषानुसार त्रिस्तरीय समितीमार्फत निरीक्षण करून अ, ब, क, ड असे वर्गीकरण २००१ पासून करण्यात आले आहे. या निरीक्षणामध्ये २००३-२००४ पासून सलग ९ वर्षे तसेच २००४-२००५ मध्ये 'अ' दर्जा व गुणवत्तेत प्रथम क्रमांक मिळविल्यानंतर महाराष्ट्रात प्रथम आंतरराष्ट्रीय स्तरावरील ISO 9001:2015 प्रमाणपत्र मिळविण्याचा बहुमान या संस्थेने मिळविलेला आहे.

संस्थेमार्फत घेण्यात येणारे विविध व्यावसायिक अभ्यासक्रम

क्र.	अभ्यासक्रम	कालावधी	शैक्षणिक जागा पात्रता
१)	संधाता (वेल्डर)	१ वर्ष	१० वी पास/नापास
२)	यांत्रिक डिझेल (डिझेल मेक्निक)	१ वर्ष	१० वी पास
३)	जोडारी (फिटर)	२ वर्ष	१० वी पास
४)	कातारी (टर्नर)	२ वर्ष	१० वी पास
५)	यंत्र कारागीर (मशिनिष्ट)	२ वर्ष	१० वी पास
६)	यंत्र कारागीर घर्षक (मशिनिष्ट ग्राइंडर)	२ वर्ष	१० वी पास
७)	प्रशीतन व वातानुकूलिकरण यांत्रिक (रेफ्रिजेरेशन अँड एअर कंडिशनर टेक्निशियन)	२ वर्ष	१० वी पास
८)	विजंतंत्री (इलेक्ट्रिशियन)	२ वर्ष	१० वी पास
९)	यांत्रिक मोटारगाडी (मेक्निक मोटार व्हेईकल)	२ वर्ष	१० वी पास
१०)	इलेक्ट्रानिक्स मेक्निक	२ वर्ष	१० वी पास
११)	टूल अँड डाय मेकर (प्रेस टूल, जिर्ज अँड फिक्चर)	२ वर्ष	१० वी पास

संधाता (वेल्डर)

औद्योगिक क्षेत्रामध्ये मोठ्या प्रमाणावर मागणी व वाव असणारा हा व्यवसाय अभ्यासक्रम आहे. या व्यवसाय अभ्यासक्रमाचे एक वर्षाचे मुलभूत व पायाभूत प्रशिक्षण पूर्ण केल्यानंतर अत्यल्प भांडवल गुंतवणुकीमध्ये स्वतःचा व्यवसाय करता येतो. औद्योगिक क्षेत्रातील विविध कारखान्यामध्ये नोकरीसाठी जास्तीतजास्त जागा या व्यवसायाच्या भरल्या जातात. शिकण्यासाठी सुलभ असणारा हा व्यवसाय राज्य कौशल्य परीक्षेसाठी पात्र आहे.

या संस्थेत या व्यवसायांतर्त अभ्यासक्रमाप्रमाणे सर्व प्रात्याक्षिक व शैक्षणिक प्रशिक्षण उत्कृष्ट प्रकारे प्रशिक्षणार्थ्यांना दिले जाते. या व्यवसायमध्ये आर्क वेल्डिंग, कटिंग, ब्लेझिंग, टिंग व मिग वेल्डिंग तसेच मरपूर प्रमाणात फॅब्रिकेशनची कामे प्रशिक्षणार्थ्यांना करण्यास दिली जातात.

अभियांत्रिकी कारखाने, शासकीय/अशासकीय महामंडळे इ. ठिकाणी नोकरीची संधी, लोखंडी फर्निचर तयार करणे, ग्रिल तयार करणे, मागणीप्रमाणे वेल्डिंगची कामे करणे, हॅन्ड ट्रुल्स बनवणे व दुरुस्तीची कामे करता येतात.

यांत्रिक डिझेल (डिझेल मेक्निक)

डिझेल मेक्निक या व्यवसाय अभ्यासक्रमाविषयी माहिती देताना असे सांगावेसे वाटते, की डिझेल इंजिन हे आधुनिक काळातील महत्वाचे राधन आहे. जनरेटरपासून चालणारे छोट्या मोठ्या गाड्या, कॉम्प्रेसर इत्यादीसाठी डिझेल इंजिने बसवली जातात. त्या इंजिनविषयी माहिती घेणे, दुरुस्ती करणे, इंजिन तयार करणे ही काळाची गरज बनली आहे. त्यातून नोकरी किंवा स्वयंरोजगाराची संधी विद्यार्थ्यांना सहज मिळू शकते.

डिझेल मेक्निक हे इंजिनच्या देखभालीत व दुरुस्तीत महत्वाची भूमिका बजावतात. औद्योगिकीकरण व ऑटोमोबाईल क्षेत्रात डिझेल मेक्निकची मागणी वाढत आहे. कारण, गुंतागुंतीची यांत्रिक प्रणाली व सध्या इलेक्ट्रॉनिक नियन्त्रित इंजिन विकासित होत आहेत. त्यामुळे त्याना नव्या तंत्रज्ञानात अद्यायावत राहणे आवश्यक आहे. या सर्व कारणांमुळे, दोन्ही क्षेत्रात डिझेल मेक्निकचे महत्व कमालीचे वाढले आहे.

विविध औद्योगिक कंपन्या, वाहन निर्मिती कारखाने इ. ठिकाणी नोकरीची संधी उपलब्ध आहे. तसेच, डिझेल इंजिन, पंप इ. दुरुस्ती व्यवसाय देखील सुरु करता येतो.

जोडारी (फिटर)

सदर व्यवसाय अभ्यासक्रमात विशेष करून बेंच फिटरचे काम, फायलिंगचे काम शिकवले जाते. मशीनने तयार करण्याचे सर्व काम हाताच्या कौशल्याने कसे करायचे, याचे प्रशिक्षण दिले जाते. त्यामुळे या व्यवसायाला अभ्यासक्रमाला अनन्यसाधारण महत्व आहे. या व्यवसाय अभ्यासक्रमाला सातत्याने मागणी वाढत आहे. या व्यवसायामध्ये प्रामुख्याने यांत्रिकी विभागातील माहिती मिळते. फिटर म्हणजे यंत्राचे सुटे भाग तयार करणे व ते भाग एकत्रित जोडून मशीन तयार करणे होय. लेथ मशीन, ड्रिल मशीन, ग्राईंडर, वेल्डिंग ट्रान्सफॉर्मर इ. साधनांसह विद्यार्थी स्वतःचा व्यवसाय सुरु करू शकतात.

फिटर व्यवसाय अभ्यासक्रमाचा महत्वाचा उपयोग विविध औद्योगिक क्षेत्रांमध्ये मोठा आहे. हा अभ्यासक्रम यांत्रिकी, उपकरणांची देखरेख, व दुरुस्तीच्या तांत्रिक कौशल्यांवर आधारलेला आहे. फिटर व्यवसाय अभ्यासक्रमामुळे विद्यार्थ्यांना यांत्रिक उपकरणांची जोडाजोडी, दुरुस्ती व देखभाल याबाबतचे संपूर्ण झाल मिळते, जे औद्योगिक क्षेत्रात पुढे जाऊन फार उपयुक्त आहे.

विविध अभियांत्रिकी कारखान्यांमध्ये नोकरीची संधी यासोबतच व्यवसायाच्या माध्यमातून फॅक्रिकेशनची कामे, हॅन्ड ट्रूल्स बनवणे इ. कामेही करता येतात.

कातारी (टर्नर)

सध्याचे युग हे खूप धावपळीचे आहे. या धावपळीतून औद्योगिक क्रांतीला सुरुवात झाली. औद्योगिक क्रांती ही यंत्रयुगामुळे झाली, तर यंत्राच्या निर्मितीमध्ये सर्वात प्रथम लेथ मशीनचा शोध लागला. या लेथ मशीनमुळे इतर सर्व मशीनची निर्मिती झाली. म्हणून लेथ मशीनला वर्कशॉपचा राजा किंवा मशीनची जननी म्हणले जाते.

आपल्या या खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थेमध्ये लेथवरील सर्व प्रकारच्या क्रिया शिकवून करून घेतल्या जातात. उदा. टर्निंग, थ्रेडिंग, प्रोजेक्ट वर्क इ. तसेच वेगवेगव्या अंटॅलमेंट वापरलून मिलिंग, ग्राईंडिंग या मशीनवरील कामे केली जातात. तसेच बाहेरील नामवरत कंपन्यांच्या उत्पादनाची कामे या व्यवसायात केली जातात.

विविध अभियांत्रिकी कारखान्यांमध्ये नोकरीची संधी यासोबतच कारखाने, परिवहन उद्योग यांना लागणाऱ्या सुट्या भागाचे उत्पादन, हॅन्ड ट्रूल्स बनवणे, सी.एन.सी. मशीनवर स्पेअर पार्ट तयार करणे, विविध जॉब वर्क इ. कामे करता येतात.

यंत्र कारागीर (मशिनिष्ट)

सध्याच्या आधुनिक तंत्रज्ञानाच्या युगात या ट्रेडला अधिक महत्व आहे. कारण या व्यवसायामध्ये औद्योगिक क्षेत्रामध्ये दसरोज वापरात येणाऱ्या सर्व मशीनचे ट्रेनिंग व त्यावर होणारे पार्ट तयार करण्याचे जॉब ड्राईग्नुसार ट्रेनिंग दिले जाते. त्यामुळे या व्यवसायाला केंद्र सरकार, राज्य सरकार तसेच खाजगी औद्योगिक क्षेत्रातून अधिक मागणी असल्याने या ट्रेडचे महत्व टिकून आहे.

सदर ट्रेडचे प्रशिक्षण घेतलेला प्रशिक्षणार्थी औद्योगिक क्षेत्रात कोणत्याही मशीनवर काम करू शकतो किंवा स्वतःचा लघुउद्योग स्थापन करून स्वयंरोजगार मिळवू शकतो. या ट्रेडचा प्रशिक्षणार्थी औद्योगिक क्षेत्रासंबंधित सर्व मशीन उदा. शेपर, रलॉटर, प्लेनर, मिलिंग, लेथ, ग्राईंडिंग तसेच सी.एन.सी. मशीनवर स्पेअर स्वतंत्रित्या काम करू शकतो.

सदर ट्रेडमध्ये फिटर, स्पिडिंग व फोर्जिंग, डाय प्रेस इ. प्रशिक्षण मिळत असून सी.एन.सी. ट्रेनिंग तसेच बाहेरील कंपनीचे जॉब करण्याची संधी मिळते. विविध अभियांत्रिकी कारखान्यांमध्ये नोकरीची संधी, कारखाने परिवहन उद्योग यांना लागणाऱ्या सुट्या भागाचे उत्पादन, हॅन्ड ट्रूल्स बनवणे, सी.एन.सी. मशीनवर स्पेअर पार्ट तयार करणे, विविध जॉब वर्क इ. कामे करता येतात.

► यंत्र कारागीर घर्षक (मशीनिष्ट ग्राइंडर)

आजच्या युगामध्ये औद्योगिकीरणाला जास्त वाव आहे. सध्याचे युग हे औद्योगिक युग आहे, असे म्हटल्यावर वावगे ठरणार नाही. या औद्योगिक युगामध्ये यंत्रकारागीर ग्राइंडर (घर्षक) या व्यवसायाला फार महत्व आहे. ग्राइंडिंग हे सर्वात शेवटचे ॲपरेशन असून अचूक माप व फिनिशिंगमध्ये कराये लागते. बेअरींग शाफ्ट, वेगवेगळ्या प्रकारचे गेजेस, अचूकतेत फिनिश केले जातात. कठीण असलेले धातू फक्त ग्राइंडिंग व्हिलनेच मशीनिंग करता येतात.

या व्यवसायामध्ये सिलेंड्रिकल, सरफेस, युनिवर्सल, टूल ऑण्ड कटर ग्राईंडिंग या मशीनचे ज्ञान दिले जातात. या व्यवसायासाठी औद्योगिक क्षेत्रात सर्वत्र नोकर्या उपलब्ध असून रवयंरोजगाराच्या दृष्टीने फारच चांगला व फायदेशीर व्यवसाय अभ्यासक्रम आहे.

विविध अभियांत्रिकी कारखान्यामध्ये नोकरीची संधी, यासोबतच कारखाने, परिवहन उद्योग यांना लागणाऱ्या सुट्या भागांचे उत्पादन, हॅन्ड टुल्स बनवणे, सी. एन. री. मशीनवर स्पेअर पार्ट तयार करणे, विविध जॉब वर्क इ. कामे करता येतात.

► प्रशीतन व वातानुकूलिकरण यांत्रिक (रेफ्रिजेशन अँड एअर कंडिशनर टेक्निशियन)

सदर ट्रेडमध्ये घरगुती व्यावसायिक, औद्योगिक क्षेत्रातील रेफ्रिजेशन अँड एअर कंडिशनिंग मशीनची माहिती व दुरुस्ती शिकवली जाते. घरगुती मशीनमध्ये फ्रिज, विण्डो एसी, स्प्लीट एसी, वॉटर कुलर, बॉटर कुलर, डिप फ्रिजर यांची दुरुस्ती केली जाते. व्यावसायिक व औद्योगिक क्षेत्रातील शोरूम एसी, डेरी प्लॅट, आईस प्लॅन्ट, आइस कॅन्डी व आईस्क्रिम युनिट, फाईल्स स्टार हॉटेल, हॉस्पिटल, सिनेमागृह यांचा समावेश होतो. सेंट्रल एसी प्लॅन्ट, पैकेज एसी, कोल्ड स्टोअरेज, लो टेम्पअचर प्लॅन्ट इ. सर्व मशीनची माहिती व दुरुस्ती शिकवली जाते.

विविध कारखान्यात प्रत्यक्ष कामाचा सराव व अधिक माहितीसाठी प्रशिक्षणार्थ्याना ट्रेनिंगला पाठवले जाते. विशेषत: कार एसी ट्रेनिंग दिले जाते. या ट्रेडचे प्रशिक्षण महाराष्ट्रात कवचित ठिकाणी दिले जाते. म्हणून विविध कारखान्यामध्ये तसेच परदेशात या ट्रेडच्या उभेदवाराची मागणी भरपूर आहे. विद्यार्थी हा व्यवसाय अभ्यासक्रम शिकून स्वतंत्र व्यवसाय करू शकतात. विविध शीतगृह, रेफ्रिजरेटर, आईस प्लॅन्ट, कुलींग टॉवर या सुविधा असलेल्या कारखान्यात नोकरीची संधी तसेच फ्रिज, एअर कंडिशनर, वॉटर कुलर, डिपफ्रिजर दुरुस्ती व निर्मिती करून स्वयंरोजगार निर्माण करता येतो.

► विजतंत्री (इलेक्ट्रिशियन)

आपल्या घरापासून ते विविध औद्योगिक क्षेत्रापर्यंत इलेक्ट्रिशियनला अनन्यसाधारण महत्व आहे. प्रत्येक क्षेत्रात, उद्योग, घरगुती उपकरणे, वीज वितरण यांसारख्या अनेक ठिकाणी इलेक्ट्रिशियनची गरज भासते. सदर व्यवसाय दोन वर्ष कालावधीचा असून यामध्ये घरगुती वायरिंग, औद्योगिक वायरिंग, विविध घरगुती उपकरणे, दुरुस्ती, एसी/डिसी स्टार्टर्स, अनेक मशीन कंट्रोल पॅनल्स, मोटार रिवाईंडिंग दुरुस्ती अशा अभ्यासक्रमाचे मुलभूत ज्ञान मिळते.

अभ्यासक्रम पूर्ण केल्यानंतर विद्यार्थी स्वतःचा व्यवसाय तसेच सुपरवायझर म्हणून काम करण्यासाठी परदाना मिळण्यास पात्र होतो. सरकारी, निमसरकारी अथवा खाजगी व्यवस्थापनेत नोकरी मिळण्यास पात्र होऊ शकतो.

विविध कारखाने, वीज वितरण निर्मिती कंपन्या, विविध शासकीय/अशासकीय/निमसरकारी आस्थापनामध्ये नोकरीची संधी तसेच वायरिंगची कामे, विद्युत संच जोडणी, विद्युत उपकरणाची दुरुस्ती, मोटारीची दुरुस्ती, वायरिंगची कामे करून स्वयंरोजगार निर्माण करता येतो.

► यांत्रिक मोटारगाडी (मेक्निक मोटार व्हेईकल)

सध्याच्या धावत्या युगात अंटोमोबाईलमध्ये नवनवीन क्रांती घडत आहे. त्यामुळे प्रशिक्षित मोटार यांत्रिकांना रोजगाराच्या सुवर्णसंधी आहेत. अत्याधुनिक वाहने मार्केटमध्ये येत आहेत. त्यामुळे वाहने वापरणारा ग्राहकवर्ग झपाटयाने वाढत आहे. यांत्रिक मोटार गाडी या व्यवसायाचा कालावधी २ वर्षांचा असून यामध्ये लिझेल व पेट्रोल व्हेईकलची ओळख, इंजिन ओवर, ऑयलिंग, स्सपेन्शन सिस्टम, द्रान्समिशन सिस्टम, इलेक्ट्रिकल सिस्टम, फ्युएल सिस्टम, ब्रेक सिस्टम, स्टार्टिंग सिस्टम इ. सिस्टमचा अभ्यास २ वर्षांच्या शैक्षणिक कालावधीमध्ये घेतला जातो.

टाटा मोटर्स, बजाज अंटो, बजाज टेम्पो, महिंद्रा अँण्ड महिंद्रा, हिरो होंडा, कायनेटिक, मारुती, एस.टी. महामंडळ, पी.एम.पी.एल., बेस्ट तसेच अंथोरोएज सर्विस स्टेशन यामध्ये मोदया प्रमाणात रोजगार उपलब्ध आहेत. तसेच, सर्विसिंग सेंटर, व्हिल बैलनिंसिंग, अलाईनमेंट सेंटर, अंटो इलेक्ट्रिशयन वर्कशॉप, बॅटरी सर्विसिंग सेंटर, स्वतःचे वर्कशॉप, स्पेअर पार्ट्से दुकान, रेडिएटर रिपेअसिंग, कमिशन एजन्सी, जुन्या गाड्या घेणे व विकणे, एफआय पॅप व इंजेक्टर सर्विस सेंटर, शॉक अब्जॉर्बर सर्विसिंग सेंटर, हयूब टायर सर्विसिंग सेंटर, टू व्हिलर व श्री व्हिलर वर्कशॉप लुब्रिकेटसची एजन्सी इ. व्यवसाय विद्यार्थीं करू शकतात.

► इलेक्ट्रॉनिक्स मेक्निक

आजकाल संपूर्ण जगामध्ये इलेक्ट्रॉनिक्समुळे जादुमय वातावरण निर्माण झाले आहे. औद्योगिक क्षेत्रापासून ते घरातील उपकरणापर्यंत सगळ्या ठिकाणी इलेक्ट्रॉनिक्स माध्यमाचा वापर होताना दिसत आहे. त्यामुळे आजचे युग हे 'इलेक्ट्रॉनिक्समध्ये युग' आहे असे म्हटले तरी वाचगे ठरणार नाही.

सदर व्यवसाय अभ्यासक्रम पूर्ण करताना प्रशिक्षणाच्याना बेरिक इलेक्ट्रिकल व इलेक्ट्रॉनिक्स दोन्हींही विषय शिकवले जातात. त्यामध्ये रेडिओ, टेप रेकॉर्डर, सी.डी.प्लॅयर, ब्लैंक अँण्ड व्हाईट टीव्ही, रंगीत टीव्ही, कॉम्प्युटर रडार यंत्रणा, सॅटेलाईट, इंटरकॉम इ. विषयांची प्रात्याक्षिके व दुरुस्ती विषयक सखोल नाहिती दिली जाते. शिवाय, मोटार जनरेटर व इलेक्ट्रिकल वायरिंग इ. शिक्षण दिले जाते. केंद्र सरकार, राज्य सरकार व निमसरकारी तसेच खाजगी क्षेत्रांमध्ये तसेच ज्या नामांकित बहुराष्ट्रीय कंपनी भारतामध्ये येत आहेत, अशा सर्व ठिकाणी अप्रेंटिसिप करता येते. या अभ्यासक्रमात रोजगाराला भरपूर प्रमाणात सधी आहे.

स्पर्धेच्या युगात महिला वर्गासुद्धा या क्षेत्रात पुरुषांच्या बरोबरीने कामे करून एक नवी क्रांती घडवित आहेत. त्यामुळे मुलींना या क्षेत्रामध्ये भरपूर वाव आहे. या व्यवसायाची निवड करून आपण उत्तम प्रकारे स्वतःचे करिअर घडवू शकता.

► टूल अँण्ड डाय मेकर (प्रेस टूल, जिग्ज अँण्ड फिक्चर)

औद्योगिक क्षेत्रातील प्रगतीचा पाया तरलेला हा पूर्णपणे व्यावसायिक ट्रेड आहे. यामध्ये वर्कशॉपमधील सर्व मशीनची माहिती दिली जाते. उत्पादनाच्या कामासाठी लागणारे जीस आणि फिक्चर तयार करण्यास शिकवले जाते. विविध औद्योगिक साधने तापार करण्याची, दुरुस्ती करण्याची तांत्रिक कौशल्ये शिकवली जातात.

या अभ्यासक्रमात विद्यार्थ्यांना प्रोटोटाईप्स, प्रेस टूल्स, जीस, फिक्चर्स, वर्क होलिडंग डिव्हायसेस व इतर यांत्रिक उपकरणे डिझाईन व तयार करणे शिकवले जातात. अभ्यासक्रमादरम्यान प्रिसिजन मोजामाप, गणित कौशल्ये, ड्रॉइंग व डिझाईन वाचन, यांत्रिक भागांच्या असेबलीसाठी लागणाऱ्या कौशल्यांवर भर दिला जातो.

विविध अभियांत्रिकी कारखान्यांमध्ये नोकरी मिळते तसेच कारखाने, परिवहन उद्योग यांना लागणाऱ्या सुदृश्य भागांचे उत्पादन, हॅन्ड टुल्स बनवणे, सी.एन.सी. मशिनवर स्पेअर पार्ट तयार करणे, विविध जॉब वर्क इ. कामे करता येतात.

• निवड पद्धती

१. संस्थेमधील व्यवसायनिहाय प्रवेश शासनाच्या केंद्रीय प्रवेश पद्धतीने केले जातात.
२. शासनाच्या केंद्रीय प्रवेश पद्धतीप्रमाणे प्रवेशाच्या एकूण चार प्रवेश फेरी प्रमाणे व त्यानंतर शेवटची समुपदेशन फेरी याप्रमाणे प्रवेश केले जातात.
३. व्यवसायनिहाय उपलब्ध जागेनुसार ८० टक्के प्रवेश हे शासनाने ठरवून दिलेल्या प्रवेश फेरी एक ते पाच मधील निवड झालेल्या प्रशिक्षणार्थ्यांना प्रवेश फेरीनुसार प्रवेश फेरीच्या कालावधीमध्ये दिले जातात व २० टक्के प्रवेश हे संस्था स्तरावर दिले जातात.
४. प्रवेशाच्या वेळी संस्थेमध्ये आवश्यक ती मूळ प्रमाणपत्र देणे बंधनकारक आहे.
५. प्रवेशाच्या वेळी उमेदवाराचे वय कमीतकमी १४ वर्षे पूर्ण असावे.

• शारीरिक क्षमता

प्रवेश घेणाऱ्या उमेदवारास स्वतःची वैद्यकीय तपासणी करून वैद्यकीय प्रमाणपत्र सादर करावे लागेल. सदर तपासणीत योग्य ठरल्यानंतर त्यास प्रवेश देण्यात येईल.

• नुकसान भरपाई

प्रशिक्षण काळात उमेदवाराकडून संस्थेच्या साधन सामग्रीची मोडतोड झाल्यास अथवा हरवल्यास नियमाप्रमाणे भरपाई उमेदवारास द्यावी लागेल. अन्यथा त्यास अंतिम परीक्षेस बसू दिले जाणार नाही.

• प्रवेश शुल्क

अभ्यासक्रमाची शुल्क शासन नियमाप्रमाणे जी निश्चित केलेली असेल ती प्रवेश घेताना प्रशिक्षणार्थ्यांने संपूर्ण एकरकमी भरणे गरजेचे आहे.

प्रशिक्षण शुल्क प्रतिपूर्ती योजना:-

१. या योजनेसाठी प्रशिक्षणार्थ्यांचा प्रवेश हा शासनाच्या नियमाप्रमाणे केंद्रीय निवड पद्धतीतून झालेला असावा.
२. प्रशिक्षणार्थ्यांने www.mahadbt.in या वेबसाईटवर आपला ऑनलाईन फॉर्म भरणे गरजेचे आहे.
३. संस्थेमध्ये फॉर्म व शासन नियमाप्रमाणे सर्व प्रमाणपत्रांच्या मूळ प्रती संस्थेच्या कार्यालयात जमा करणे आवश्यक आहे.

उपस्थिती

१. संस्थेने ठरवून दिलेल्या वेळेपूर्वी पाच मिनिटे अगोदर संस्थेत हजर असणे आवश्यक आहे.
२. बाहेरागावाहून येणारे प्रशिक्षणार्थी एस. टी. उशिरा आल्याने, सायकल नादुरुस्त झाल्याने अथवा अन्य कारणाने संस्थेत उशिरा आल्यास कार्यशाळेत प्रवेश दिला जाणार नाही.
३. सर्व प्रशिक्षणार्थ्यांनी संस्थेत हजर झाल्यास त्यांनी वेळापत्रकानुसार वर्गात/कार्यशाळेतच हजर असणे आवश्यक आहे. वरिष्ठांनी कधीही तपासणी केली असता, उपरोक्त ठिकाणी उपस्थित नसल्यास सदर प्रशिक्षणार्थ्यांची त्या दिवसाची संपूर्ण अनुपस्थिती धरण्यात येईल.
४. कोणत्याही विषयाची उपस्थिती ८० टक्के पेक्षा कमी असल्यास, सदर प्रशिक्षणार्थ्यांचे नाव हजेरी पटावरुन कमी करण्यात येईल.
५. प्रशिक्षण कालावधीत १०० टक्के उपस्थिती असल्यास सदर प्रशिक्षणार्थ्यांस खास प्रमाणपत्र देण्यात येईल. तसेच त्यास बोनस गुण देण्याचा विचार केला जाईल.

रजा

१. प्रशिक्षणार्थ्याला वर्षातून १२ दिवस नैमित्तिक रजा मिळते. योग्य कारणास्तव सलगपणे १० दिवस रजा उपभोगता येते.
२. वर्षातून आजारपणाची रजा १५ दिवस मिळते. परंतु, यासाठी वैद्यकीय प्रमाणपत्राची आवश्यकता असते.
३. गंभीर व दीर्घकाळाचा आजार असल्यास, सदर रजा ४२ दिवसांपर्यंत वाढविता येते. परंतु, अशा प्रकारची रजा प्रशिक्षण कालावधीत एकदाच मिळते व ती उपभोगल्यास हजर होताना वैद्यकीय प्रमाणपत्र (Fitness Certificate) सादर करणे आवश्यक असते.
४. काही खाजगी महत्वाच्या कारणास्तव प्रशिक्षणार्थ्यांस १० दिवस विशेष रजा मिळते.

परीक्षा

संस्थेतील प्रशिक्षण चालू असताना संस्था स्तरावर मासिक आणि त्रैमासिक परीक्षा ऑनलाईन/ऑफलाईन पद्धतीमध्ये घेतल्या जातात तसेच अखिल भारतीय व्यावसाय परीक्षा प्रशिक्षण पूर्ण झाल्यानंतर प्रात्यक्षिक परीक्षा शासनामार्फत संस्थेत घेतल्या जातात आणि व्यवसायनिहाय थेअरी, इंजिनीअरिंग ड्रॉइंग, वर्कशॉप कॅल्क्युलेशन अँड सायंन्स व एम्प्लॉयबिलिटी स्किल या विषयाच्या परीक्षा शासनामार्फत 'सीबीटी' (कम्प्युटर बेस टेस्ट) शासनाने ठरवून दिलेल्या परीक्षा केंद्रावर घेतल्या जातात.

शिस्तीचे नियम

१. प्रत्येक प्रशिक्षणार्थ्यांने व्यवसायाच्या प्रत्येक तासाला वेळेवर उपस्थित असणे आवश्यक आहे.
२. वर्ग चालू असताना वर्गात शांतता राखली पाहिजे. कसल्याही प्रकारचे गैरवतंन करता कामा नये. सर्व प्रात्यक्षिके वेळेवर निवेशकाच्या सांगण्यानुसार पूर्ण केली पाहिजेत. अन्यथा प्रशिक्षणार्थ्यांचा प्रवेश रद्द केला जाऊन त्यास परीक्षेस बसता येणार नाही.
३. लेखी पूर्व परवानगीशिवाय अनुपस्थितीत राहिल्यास दड भरावा लागेल. परीक्षेस बसण्यापूर्वी आवश्यक असलेली हजेरी पूर्ण नसेल, तर परीक्षेस बसता येणार नाही.
४. प्रशिक्षणार्थ्यांने सर्वांशी सभ्यतेने वागले पाहिजे.
५. या व्यावसायिक प्रशिक्षणासाठी जो गणवेश असेल, तो प्रत्येक प्रशिक्षणार्थ्यांनी दररोज वापरला पाहिजे.
६. प्रात्यक्षिकावेळी सेफ्टी शूज वापरणे बंधनकारक आहे.
७. संस्थेच्या नियमांचे पालन करणे बंधनकारक असेल, अन्यथा हजेरी पटावरुन नाव कमी करण्यात येईल.
८. सदर सत्रातील प्रशिक्षणार्थ्यांतील वागणूक, उपस्थिती व प्रगती असमाधानकारक असल्यास, तो प्रशिक्षणार्थी परीक्षेस बसण्यासाठी अपात्र ठरविण्यात येईल.
९. संस्थेच्या आवारात कोणत्याही प्रकारचे व्यासन करताना आढळल्यास त्यावर कडक कारवाई करण्यात येईल व दंड आकारण्यात येईल.
१०. मशीनवर काम करावयाचे असल्याने सुरक्षिततेबाबत पूर्ण खबरदारी घ्यावी. माहिती असल्याशिवाय मशीनवर काम करू नये.
११. प्रशिक्षणार्थ्यांने संस्थेने दिलेले व प्राचार्यांची सही असलेले ओळखपत्र जवळ ठेवावे. ओळखपत्र नसल्यास त्यास संस्थेत प्रवेश दिला जाणार नाही.
१२. प्रशिक्षणार्थ्यांने जर त्याला प्रवेश देण्यात आलेला व्यवसाय शिकण्याबाबत उचित प्रगती दाखविली नाही, तर त्याची प्रशिक्षणातून ताबडतोब मुक्ती करण्यात येईल.
१३. प्रशिक्षणार्थ्यांने संस्थेत कामकाजाच्या वेळेत मोबाईलचा वापर करू नये. मोबाईलचा वापर केल्यास योग्य दंड आकारण्यात येईल.

सर्वसाधारण कामकाजाच्या पद्धती

१. कारखान्यातील कामकाज पद्धतीने संस्थेचे कामकाज चालते.
२. संपूर्ण अभ्यासक्रमाचे आठवड्याप्रमाणे नियोजन करून प्रत्येक आठवड्याच्या अखेरीस ते कामकाज पूर्ण करावे लागते.
३. प्रशिक्षण कालावधीत मासिक, त्रैमासिक परीक्षा नियमितपणे घेतल्या जातात. त्या परीक्षाना उपस्थित राहून अंतर्गत गुणांच्या दृष्टीने चांगले यश संपादन करणे आवश्यक आहे.
४. दररोज पाच तास प्रात्यक्षिक व अडीच तास तासिका होतात. दोन्हीकडे हजर असणे आवश्यक व बंधनकारक आहे.
५. परीक्षेला बसण्यासाठी सर्व विषयांमध्ये ८०% पेक्षा जास्त हजेरी असणे आवश्यक आहे.

व्यवसाय अभ्यासक्रमांतर्गत असणारे विषय

१. सैद्धांतिक (थेअरी)
२. कर्मशालेय गणित व शास्त्र (वर्कशॉप कॅल्क्युलेशन अँड सायन्स)
३. अभियांत्रिकी चित्रकला (इंजिनीअरिंग डॉईंग)
४. रोजगारक्षमता कौशल्य (इम्प्लॉयमेंटी स्कील)
५. प्रात्यक्षिक (द्रेड प्रॅक्टीकल)

संस्थेत व्यवसायाशी निगडीत उपलब्ध असलेले अभ्यासक्रम

सी.एन.सी. अँड व्ही.एम.सी. (प्रोग्रामिंग अँड मशीनिंग)

प्रवेश क्षमता: १४ प्रशिक्षणार्थी

प्रवेश पात्रता: आय.टी.आय./डिप्लोमा/एम.सी.वी.सी./बी.ई.

प्रशिक्षण शुल्क: ₹ ५००० | कालावधी: ०२ महिने

आधुनिक तंत्रज्ञानामुळे सर्व क्षेत्रांमध्ये कम्प्युटरचा वापर अनिवार्य बनलेला आहे औद्योगिक क्षेत्रामध्ये सुखा कामातील अचूकता कमी वेळेत ज्यादा उत्पादन एकाच मशीनवर करता येणारी अनेक प्रकारचे ऑपरेशन्स इत्यादी वैशिष्ट्यांमुळे कम्प्युटर द्वारे चालणाऱ्या सीएनसी मशीन चा वापर सर्व क्षेत्रांमध्ये होत आहे परंपरागत मशीन ची जागा सी.एन.सी. मशीन ने घेतल्यामुळे औद्योगिक क्षेत्रामध्ये सी.एन.सी. मशीन वर प्रोग्रामिंग करणाऱ्या व मशीन ऑफेस करणाऱ्या व्यक्तींची मागणी देशात व प्रदेशात प्रचंड वाढलेली आहे.

सी.एन.सी. अँड व्ही.एम.सी. (प्रोग्रामिंग अँड मशीनिंग) कोर्स प्रशिक्षण: सी.एन.सी., व्ही.एम.सी. थिअरी जॉब ड्रॉइंग प्रॅक्टिकल टर्नींग सेंटर, वर्टीकल मशीनिंग सेंटर, ऑदर मॅन्युअल मशीन्स, मिलिंग, लेथ, ड्रिलिंग, प्रिसिजन इन्स्ट्रुमेंट, इंडस्ट्रियल व्हिजिट.

रोजगार संधी: ऑटो सेक्टर, इलेक्ट्रिक सेक्टर, डिफेन्स सेक्टर, सीएनसी वूड वर्किंग, सीएनसी अँड व्ही.एम.सी. स्मॉल स्केल वर्कशॉप.

लेथ-मिलिंग विथ सी.एन.सी. अँड व्ही.एम.सी. प्रोग्रॅमिंग मशीनिंग

प्रवेश क्षमता: १४ प्रशिक्षणार्थी

प्रवेश पात्रता: एस.एस.सी.किंवा एच.एस.सी.

प्रशिक्षण शुल्क: ₹ ५००० | कालावधी: ०४ महिने

आजच्या या असंघटीत कामगार युगामध्ये बहुतेक कारागीर स्मॉल स्केल इंडस्ट्रिजमध्ये अकुशल कामगार म्हणून काम करीत आहे. अशा अकुशल कारागिरांना लेथ-मिलिंग मशीनचे अद्यावत ट्रेनिंग देऊन ज्यामध्ये मशीन, टूलिंग मेजरमेंट तसेच थेअरी या प्रकारचे प्रशिक्षण देऊन वरील दोन्ही सी.एन.सी. मशीन ऑपरेटिंग व प्रोग्रॅमिंग मशीनवर प्रात्यक्षिक प्रशिक्षण देऊन त्यांना कुशल कारागीर बनविले जाते.

ॲटोकॅड (AutoCAD)

प्रवेश क्षमता: १० प्रशिक्षणार्थी

प्रवेश पात्रता: आय.टी.आय./डिप्लोमा/एम.सी.वी.सी./बी.ई.

प्रशिक्षण शुल्क: ₹ ३०५० | कालावधी: ७ तास

इंजिनीअरिंग ड्रॉइंगला कारखान्यातील कारागीरांची भाषा मानली जाते. या ड्रॉइंगच्या साहाय्याने मशीन शॉपमध्ये विविध जॉब्स तयार केले जातात. पूर्वी सर्व मशीन्स हाताने चालवल्या जात असत, मात्र आधुनिक युगात संगणकाच्या साहाय्याने काही मशीन्स कार्यरत केल्या जातात.

मशीन्स चालवण्यासाठी कंट्रोल पॅनलवर प्रोग्राम विशिष्ट कोडच्या माध्यमातून दिला जातो. काही मशीन्ससाठी ड्रॉइंगद्वारे आवश्यक माहिती संगणकात भरली जाते, ज्यामुळे जॉब तयार झाल्यानंतर तो करणा दिसेल, हे आधीच संगणकावर पाहता येते. यासाठी ॲटोकॅड (AutoCAD) चा उपयोग केला जातो. ॲटोकॅड (AutoCAD) कोर्समध्ये संगणकावर 2D व 3D ड्रॉइंग तयार करणे व त्यांचा विश्लेषणात्मक अभ्यास करणे शिकवले जाते. यामुळे जॉब्स तयार करण्याची प्रक्रिया अधिक सोपी, अचूक व सुलभ होते.

► प्रिटेंड सर्किट बोर्ड डिझाईन

प्रवेश क्षमता: ४० प्रशिक्षणार्थी

प्रवेश पात्रता: एस.एस.सी./एच.एस.सी./आय.टी.आय./डिप्लोमा

प्रशिक्षण शुल्क: ₹ १२१० | कालावधी: ०३ आठवडे

मॉडेलच्या सैद्धांतिक तसेच व्यावहारिक ज्ञान प्रदान करण्यासाठी, विद्यार्थ्यांचे ज्ञान पातळी तपासण्यासाठी मूलभूत तसेच आडवांस मॉडेलच्या शेवटी परीक्षा आयोजित केली जाईल, विद्यार्थ्यांना बेळोवेळी असाइनमेंट देण्यात येतील, इलेक्ट्रिक वस्तू दुरुस्तीसाठी त्यांना सर्किट डिझाईन व सिम्युलेशन याचे पूर्ण ज्ञान असणे आवश्यक आहे यासाठी इलेक्ट्रॉनिक दुरुस्ती मधील पीसीबी डिझाईन कोर्स चा अभ्यासक्रम तयार केलेला आहे.

कोर्सचा उद्देश: औद्योगिक क्षेत्रातील अनेक प्रकारच्या वैशिष्ट्यपूर्ण सॉफ्टवेअर यांना आवश्यकतेप्रमाणे डिझाईन करण्याच्या पद्धती व त्यासाठी वापरल्या जाणाऱ्या अनेक प्रकारची इलेक्ट्रॉनिक साधने यांची सखोल माहिती त्यांचा प्रत्यक्ष वापर करून प्रात्यक्षिक करणे औद्योगिक क्षेत्रात नोकरी मिळवण्यासाठी व नोकरी मिळाल्यानंतर या ज्ञानाचा उपयोग करून आपली गुणवत्ता व कौशल्य दाखवून आपल्या भावी जीवनासाठी या कोर्सचा कायदाच होईल.

► सर्टिफिकेट कोर्स इन स्मार्टफोन रेपेअरिंग (CM 01)

प्रवेश क्षमता: २० प्रशिक्षणार्थी

प्रवेश पात्रता: एस.एस.सी./एच.एस.सी./आय.टी.आय.

प्रशिक्षण शुल्क: ₹ १२१० | कालावधी: १८ दिवस (दररोज ०२ तास)

सध्याच्या काळात प्रचंड प्रमाणात मोबाईलचा वाढलेला वापर या अभ्यासक्रमाची गरजही वाढवतो. सदर अभ्यासक्रमात बेसिक इलेक्ट्रॉनिक्स (पीसीबी डिझाईन, कोल्ड टेस्टिंग, हॉट टेस्टिंग) याशिवाय स्मार्ट मोबाईल फोन संबंधित हार्डवेअर, सॉफ्टवेअरची माहिती तसेच समस्या (सेल डेड, चार्जिंग इश्यू, डिस्प्ले रिप्लेसमेंट) याबाबत प्रशिक्षण दिले जाते. तसेच मार्केट व्हिजीट सोबतच थेअरी परीक्षा व प्रात्याक्षिक परीक्षा घेतली जाते.

रोजगाराच्या संधी: विविध मोबाईल शॉपी व रिपेअरिंग सेंटर, स्वतःचा मोबाईल शॉपी व रिपेअरिंग सेंटर संबंधित व्यवसाय चालू करू शकता. व्यवसायासाठी अर्थसाहाय्य व मार्गदर्शन मिळेल.

► कॅलीब्रेशन अँड मेन्टेनन्स ऑफ प्रिसिजन मेजरिंग इन्स्ट्रुमेंट्स

प्रशिक्षण शुल्क: संस्थेअंतर्गत: ₹ ५०० / संस्थेबाहेरील: ₹ १२००

कालावधी: १२ दिवस

बहुतेक मोजमाप करणारी उपकरणे (मेजरिंग इन्स्ट्रुमेंट्स) परदेशी बनावटीची व महागडी असतात. त्यामुळे ती हाताळताना अत्यंत काळजी येणे आवश्यक असते. या उपकरणांचा योग्य वापर तसेच त्यांच्या मेन्टेनन्सबाबत सविस्तर माहिती उपकरणे हाताळणाऱ्या व्यक्तीला असणे अनिवार्य आहे.

जर योग्य काळजी येतली गेली नाही, तर अशा उपकरणांच्या साहाय्याने तयार होणाऱ्या जॉब्समध्ये त्रुटी राहण्याची शक्यता वाढते. परिणामी, उत्पादित मालात रिजेक्शनचे प्रमाण वाढते व उत्पादनात मोठा तोटा होतो. अशा परिस्थितीत ही महागडी व अमूल्य उपकरणे निरुपयोगी होऊन बाद करावी लागतात. यासाठी, प्रिसिजन मेजरिंग इन्स्ट्रुमेंट्सचा योग्य मेन्टेनन्स, त्यांची दुरुस्ती व कॅलीब्रेशन (काळजीपूर्वक मोजमापांची अचूकता तपासणे) याची सखोल माहिती असणे अत्यावश्यक आहे. रोजगार व औद्योगिक व्यवसायाच्या दृष्टीने, मशीन शॉपमधील प्रशिक्षणार्थ्यांना कॅलीब्रेशनचे ज्ञान असणे अत्यंत महत्वाचे ठरते.

संस्थेत राबविले जाणारे उपक्रम

१) उत्पादनाभिमुख प्रशिक्षण योजना (P.O.T.S.)

सदर औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थेमध्ये प्रशिक्षण घेत असताना उपलब्ध असलेल्या मशीनरीचा, हत्याराचा व कचव्या मालाचा वापर करून काही उपयोगी वस्तू तयार करणे, हे या योजनेचे मुख्य उद्दिष्ट आहे. वस्तूंची विक्री करून 'शिका व कमवा' हा हेतू साझ्य केला जातो. ग्राहकांच्या व कारखान्यांच्या मागणीनुसार संस्थेत वस्तू तयार केल्या जातात. त्यामुळे प्रशिक्षणार्थ्याना वस्तू निर्मितीचा आनंद मिळतो, नवीन कौशल्ये प्राप्त होते तसेच प्रशिक्षणार्थ्याना कारखान्यातील कामाचा प्रत्यक्ष अनुभव मिळतो. सदर योजनेतून प्रशिक्षणार्थी मोबदलाही प्राप्त करू शकतात.

२) शैक्षणिक सहल

प्रशिक्षणार्थ्याना प्रत्यक्ष कंपनीतील अद्यावत माहिती मिळावी म्हणून संस्थेमार्फत प्रशिक्षणार्थ्याना विविध कारखान्यात भेटी आयोजित केल्या जातात.

३) कारखान्यांतर्गत प्रशिक्षण (On Job Training)

प्रत्यक्ष कामाचा अनुभव येण्यासाठी विविध कारखान्यात ऑन जॉब ट्रेनिंगची सुविधा संस्थेमार्फत उपलब्ध केली जाते.

४) पर्यावरण दिन

५ जून हा दिवस जागतिक पर्यावरण दिन म्हणून साजरा केला जातो. या दिनानिमित्त संस्था परिसरामध्ये प्रशिक्षणार्थ्यांकडून विविध प्रकारच्या झाडांचे वृक्षारोपण करण्यात येते. तसेच पर्यावरणाचे महत्त्व सर्व स्तरापर्यंत समजावे म्हणून प्रशिक्षणार्थ्यांच्या घोषवाक्य, भित्तीचित्र इ. स्पर्धा घेण्यात येतात. उत्कृष्ट घोषवाक्य व भित्तीचित्र तयार करणाऱ्या विजेत्यांना पारितोषिके दिले जाते.

५) विज्ञान दिन

दरवर्षी राष्ट्रीय विज्ञान दिन साजरा करण्यात येतो. त्या दिवशी विज्ञान प्रदर्शनाचे आयोजन करण्यात येते व संस्थेचे विद्यार्थी अनेक तांत्रिक प्रकल्पांची कल्पक मांडणी करतात.

६) जागतिक योग दिन

२१ जून रोजी साजरा केला जागतिक योग दिनानिमित्त दरवर्षी संस्थेत योग शिविराचे आयोजन केले जाते. ज्यात प्रशिक्षणार्थी, समस्त शिक्षकवृद्ध व इतर कर्मचारी वर्ग सहभाग घेतात. शिविराच्या माध्यमातून सकारात्मक ऊर्जा व आरोग्यदायी वातावरण निर्माण होण्यास मदत होते.

७) दीक्षांत समारंभ

दरवर्षी या समारंभात संस्थेतील यशस्वी विद्यार्थ्यांना त्यांच्या अभ्यासक्रम पूर्ण केल्याबद्दल सन्मानाने प्रमाणपत्रे प्रदान करण्यात येतात. या कार्यक्रमाला मान्यवर पाहुण्यांची उपस्थिती लाभते. पुढील वाटचालीसाठी ते विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करतात.

८) सुरक्षा सप्ताह (Safety Week)

४ मार्च ते ११ मार्च या सप्ताहामध्ये संस्थेत सुरक्षा सप्ताह साजरा करण्यात येतो. औद्योगिक क्षेत्रात काम करीत असताना सुरक्षेच महत्त्व सर्वांना समजावे म्हणून विविध कंपन्यांमधील सुरक्षा अधिकारी, तज्ज्ञ यांची व्याख्याने संस्थेत आयोजित करण्यात येतात. तसेच, अग्निशामक दलाची प्रात्यक्षिके दाखविली जातात. या सप्ताहानिमित्त जागरूकता निर्माण व्हावी म्हणून घोषवाक्य, भित्तीचित्र स्पर्धा आयोजित करण्यात येते. यामधील विजेत्यांना पारितोषिके देण्यात येतात.

९) रक्तदान शिविर

१ ऑक्टोबर हा दिवस 'जागतिक रक्तदाता दिन' म्हणून संस्थेत दरवर्षी साजरा केला जातो. प्रशिक्षणार्थ्यांच्या भरघोस प्रतिसादामुळे शतकोत्तर बाटल्यांचे रक्त संकलन केले जाते. दरवर्षी जागतिक रक्तदाता दिनाचे आयोजन पुणे येथील सशस्त्र सेना विकित्सा महाविद्यालय (AFMC, PUNE) वानवडी यांच्या रक्तपेढीमार्फत केले जाते.

१०) क्रिडा महोत्सव

प्रशिक्षणार्थ्यांच्या क्रिडा नैपुण्यास वाव मिळावा, यासाठी दरवर्षी संस्थेमार्फत क्रिडा महोत्सव आयोजित केला जातो. यामध्ये क्रिकेट, हॉलीबॉल, कबड्डी यांसारखे सांघिक तसेच धावणे, गोळाफेक, भालाफेक, थाळीफेक, कॅरम, बुद्धीबळ, निबंध लेखन यांसारख्या वैयक्तिक स्पर्धा घेण्यात येतात. या स्पर्धेतील विजेत्यांना पारितोषिके वितरण सोहळ्यामध्ये सन्नानचिन्ह व प्रमाणपत्र देऊन गौरवण्यात येते.

संस्थेत साजरे केले जाणारे सांस्कृतिक कार्यक्रम

प्रशिक्षण देऊन प्रशिक्षणार्थीं कुशल कारागीर होण्यासाठी जसे प्रयत्न केले जातात, त्याचप्रमाणे तो पुढे जाऊन समाजाचा घटक होणार आहे, याची जाणीवही त्याला व्हावी म्हणून संस्थेत विविध सांस्कृतिक कार्यक्रमही साजरे केले जातात.

१) खंडेनवमी

घटस्थापनेपासून ९ व्या दिवशी येणारा हा सण म्हणजे खंडेनवमी उत्सव होय. प्रत्येक शाखेतील विद्यार्थी व शिक्षक आपले विभाग स्वच्छ करून उत्कृष्ट पद्धतीने सजवतात. या दिवशी प्रमुख पाहुण्यांच्या हस्ते त्या त्या विभागातील यंत्राचे पूजन केले जाते. समितीमार्फत उत्कृष्ट विभागाची निवड केली जाते.

२) गणेशोत्सव

संस्थेत दरवर्षी श्री गणेश मुर्तीची स्थापना करून ५ दिवस हा उत्सव आनंदात साजरा केला जातो.

३) दत्तजयंती

संस्थेत दत्तमंदिर असून दरवर्षी दत्तजयंती मोठ्या उत्साहात साजरी केली जाते.

४) शिवजयंती

ऑल इंडिया श्री शिवाजी मेमोरियल सोसायटी, शिवाजीनगर, पुणे या आमच्या संस्थेच्या मुख्य कार्यालयात १९ फेब्रुवारी या दिवशी शिवजयंतीचा कार्यक्रम मोठ्या उत्साहात व आनंदात साजरा केला जातो. या दिवशी प्रमुख वक्त्यांची व्याख्याने ठेवली जातात. तसेच, संस्थेच्या विविध शाखांमार्फत निरनिराळ्या स्पर्धाचे आयोजन केले जाते. या शाखेमार्फत दरवर्षी ऐतिहासिक पुस्तकांचे प्रदर्शन भरविण्यात येते व त्या पुस्तकांची सवलतीच्या दरात विक्री केली जाते.

५) वार्षिक स्नेहसंमेलन

संस्थेतील प्रशिक्षणार्थ्यांच्या कलागुणांना वाव मिळावा, यासाठी दरवर्षी स्नेहसंमेलन आयोजित करण्यात येते. यामध्ये विविध गुणदर्शनाचे कार्यक्रम, जनरल नॉलेज स्पर्धा, अंताक्षरी स्पर्धा घेतल्या जातात. या स्नेहसंमेलनात पारितोषिक वितरण सोहळा ठेवून संस्थेत घेण्यात येणाऱ्या विविध स्पर्धेतील विजेते, अंतिम परिक्षेत प्रथम, द्वितीय, तृतीय आलेले प्रशिक्षणार्थी, उत्कृष्ट प्रशिक्षणार्थी व १००% निकाल लावण्याचा निदेशकांचा सन्मानपूर्वक गौरव करण्यात येतो.

मारुती सुझुकी कंपनी, गुडगाव व एसीई कुदळे कार प्रा. लि. पुणे यांच्यासोबत सामंजस्य करार

एआयएसएसएस औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था, बोरीभडक, मारुती सुझुकी कंपनी गुडगाव व एसीई कुदळे कार प्रा. लि. पुणे यांच्यातील परस्पर सामंजस्य करारामुळे अद्यावत तंत्रज्ञानाचे दालन विद्यार्थ्यांना खुले झाले आहे. देशाला चांगले विद्यार्थी देण्याचे या संस्थेचे स्वप्न या करारामुळे साकार होत आहे. दर्जेदार शिक्षण देऊन जगाच्या कानाकोपन्यात ग्रामीण विद्यार्थ्यांना पोहचविण्याच्या हेतूने मारुती सुझुकी कंपनी व एसीई कुदळे कार प्रा. लि. पुणे यांनी आंतरराष्ट्रीय स्तरावर नावलैकिक असलेल्या पुण्यातील ऑल इंडिया श्री शिवाजी मेमोरियल सोसायटी संचलित औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था, बोरीभडक ता. दौँड जि. पुणे या संस्थेशी मोठार मेक्निक व डिझेल मेक्निक या अटोमोबाईल व्यवसाय अभ्यासक्रमासाठी करार केला आहे. “मारुती सुझुकी कंपनीचा महाराष्ट्रात हा पहिलाच त्रिसदस्यीय करार आहे”, असे मत एआयएसएसएसचे मानद सचिव कॅप्टन शिवाजीराव महाडकर यांनी व्यक्त केले.

१४ सप्टेंबर २०१२ रोजी ऑल इंडिया श्री शिवाजी मेमोरियल सोसायटीच्या शिवाजीनगर येथील कार्यालयात एका छोटेखानी कार्यक्रमात मारुती सुझुकी कंपनीचे पश्चिम विभाग व्यवस्थापक मा. श्री. समीर मुंगे, ऑल इंडिया श्री शिवाजी मेमोरियल सोसायटीचे मानद सचिव कॅप्टन मा. श्री. शिवाजीराव महाडकर व एसीई कुदळे कार प्रा. लि. पुणेचे महाव्यवस्थापक मा. श्री. महेश फुटाणे यांनी सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी केली तसेच सदर काराराच्या प्रतीचे अदानप्रदान केले.

आपल्या भाषणात मारुती कंपनीचे पश्चिम विभाग व्यवस्थापक मा. श्री. समीर मुंगे म्हणाले, “या करारामुळे मारुती सुझुकी कंपनीतील आधुनिक तंत्रज्ञानाचा, प्रशिक्षकांचा आयटीआय बोरीभडकच्या विद्यार्थ्यांना व शिक्षकांना लाभ होईल. बदलते तंत्रज्ञान कोणते याची कंपनीच्या प्रशिक्षण कार्यशाळेतून तसेच एसीई कुदळे कार प्रा. लि. पुणे यांच्या कार्यशाळेतून जवळून माहिती घेता येईल. विद्यार्थ्यांना जागतिक दर्जाचे कुशल कामगार घडविण्यासाठीही ज्ञानाची व तंत्रज्ञानाची देवाणघेवाण हा या कराराचा उद्देश आहे. या दोन मोठ्या संस्था जवळ आल्याने यापुढे विद्यार्थी देशपातळीवर चमकतील. मारुती सुझुकी कंपनीला व इतर कारखान्यांना कुशल मनुष्यबळ मिळत नाही. विद्यार्थी जे प्रशिक्षण घेतात त्याच्यात व प्रत्यक्ष कारखान्यात काम करणे यामध्ये तंत्रज्ञानाचा मोठा फरक असतो, तो भरून काढण्यासाठी हा करार फलदायी ठरणार आहे. मोठार मेक्निक व्यवसायातील १२६ व डिझेल मेक्निक व्यवसायातील ४२ अशा एकूण १६८ विद्यार्थ्यांना याचा जास्तीतजास्त फायदा होणार आहे. बोरीभडक आयटीआय व मारुती सुझुकी असे ब्रॅंडिंग देशपातळीवर होण्यासाठी या कराराची मदत होऊ शकते. उत्पादकता, दर्जा व सुरक्षितता या त्रिसूत्रीचा कंपनीच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांना फायदा होईल.”

प्रमुख पाहुणे म्हणून संस्थेच्या नियामक मंडळाचे अध्यक्ष मा. श्री. मालोजीराजे छत्रपती यांनी कराराबाबत मारुती सुझुकी कंपनी व एसीई कुदळे कार प्रा. लि. पुणे यांचे अभिनंदन करून कराराबाबत संस्थेकडून सर्व सहकार्य करण्याचे आश्वासन दिले. यावेळी मा. श्री. मालोजीराजे छत्रपती म्हणाले, “ऑल इंडिया श्री शिवाजी मेमोरियल सोसायटीने बोरीभडक येथे भविष्यकाळाची गरज ओळखून ग्रामीण भागातील विद्यार्थ्यांसाठी तांत्रिक शिक्षणाची सोय व्हावी म्हणून सन १९९१ मध्ये औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थेची स्थापना केली. या औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थेत तांत्रिक प्रशिक्षण चांगल्या दर्जाचे, ग्राहकाभिमुख, रोजगाराभिमुख, कुशल मनुष्यबळ पुरविणारे असे प्रशिक्षण आमच्या संस्थेतील निदेशक वर्ग देत असतात.

त्या प्रशिक्षणावरूनच आमच्या संस्थेच्या गुणवत्तेचा दर्जा सर्व समाजाला कळालेला आहे. म्हणूनच सलग आठ वर्षांमध्ये शासकीय दर्जानिहाय निरीक्षणात या संस्थेला 'आ' दर्जा व गुणवत्तेत प्रथम क्रमांक प्राप्त झालेला आहे. त्याचप्रमाणे २००६ मध्ये आंतरराष्ट्रीय स्तरावरील ISO 9001:2008 प्रमाणपत्र मिळविण्याचा बहुमान या संस्थेला महाराष्ट्रात प्रथम मिळालेला आहे. या संस्थेत कुशल कारागीर तयार होत असून नोकरीसाठी कंपन्यांकडून चांगला प्रतिसाद मिळून प्रशिक्षणार्थ्यांना १००% रोजगार मिळत आहे, ही समाधानाची गोष्ट आहे. जागतिक स्पर्धा वाढत चालली असल्याने पदे वाढली आहे. परिणामी, कुशल कारागीरांची आवश्यकता भासत आहे. कलास वन नोकरीच्या ठिकाणीदेखील स्किल्ड मॅन पॉवरची आवश्यकता भासत आहे. शैक्षणिक संस्थानी यानुसार भुमिका घेणे आवश्यक आहे. या पद्धतीच्या गरजा ओळखून आमची संस्था यांमध्ये चांगल्या पद्धतीने काम करीत आहे. आयटीआयमध्ये चांगले प्रशिक्षण मिळाले पाहिजे, साधने (इकिवपमेट) मिळाली पाहिजे, यासाठी हा करार निश्चितपणे उपयुक्त आहे. कंपनीची अपेक्षा आमची सोसायटी व आयटीआय बोरीभडक पूर्ण करेल, असा विश्वास व्यक्त करतो."

या कराराबाबतची माहिती सांगताना, आयटीआय बोरीभडकचे प्राचार्य राजकुमार कानडे म्हणाले "या सांमजस्य करारामुळे मारुत सुझुकी कंपनी व एसीई कुदळे कार प्रा. लि., पुणे हे बोरीभडक आयटीआयच्या मोटार मेकॅनिक व डिझेल मेकॅनिक या व्यवसायामधील प्रशिक्षणार्थ्यांना अंटोमोबाईल क्षेत्रातील अद्यावत तांत्रिक ज्ञान देऊन जागतिक दर्जाचे कुशल कारागीर घडविण्यास साहाय्य करणार आहे. यासाठी मारुती सुझुकी कंपनी, एसीई कुदळे कार प्रा. लि., पुणे व आयटीआय बोरीभडक यामध्ये तीन सभासदांची जॉईट वर्किंग कमिटी तयार करून त्यामार्फत व्यवसाय अभ्यासक्रमात आजचे नवीन तंत्रज्ञान अंतर्भूत करणे, तंत्रज्ञानातील अनेक प्रकारची नवीन कौशल्ये प्रशिक्षणार्थ्यांना येण्यासाठी रचनात्मक अभ्यासक्रम आखणे, मारुती सुझुकी कंपनीच्या माध्यमातून संस्थेतील पायाभूत सुविधामध्ये वाढ करणे, वर्तमान व भविष्यातील कारखान्यांच्या आवश्यकतेनुसार व गरजेप्रमाणे आयटीआयमधील सुविधामध्ये अद्यावत प्रशिक्षण सुविधामध्ये वाढ करणे, कंपनीमार्फत व्यवसायातील शिक्षक तसेच विद्यार्थी यांना कंपनीच्या तज्ज्ञ तंत्रज्ञाकडून प्रशिक्षण देऊन अनुभवी व कुशल कारागीर तयार करणे, वेगवेगळ्या माध्यमातून तंत्रज्ञान शिकवणे, मोटार मेकॅनिक व डिझेल मेकॅनिक या व्यवसायातील एकूण १६८ विद्यार्थ्यांना दरवर्षी नियमितपणे रोजगाराची संधी उपलब्ध करून देणे, या प्रमुख बाबींची पूर्तता होणार आहे. मारुती सुझुकी कंपनी व एसीई कुदळे कार प्रा. लि., पुणे यांच्यामार्फत संस्थेला अद्यावत तांत्रिक ज्ञानाची पुस्तके, स्पेशल टूल्स, असेब्लीज, सब असेब्लीज, चलचित्र मॉडेल व इंजिन्स प्रशिक्षणासाठी मिळणार आहेत. तसेच प्रशिक्षणाचा दर्जा वाढविण्यासाठी आवश्यक असणारी साधनसामग्री मिळणार आहे. सदर झालेला सामजंस्य करार हा तीन वर्षांकरिता असणार आहे."

याप्रसंगी, मारुती सुझुकी कंपनीचे विभागीय प्रशिक्षण व्यवस्थापक मा. श्री. जेम्स पिटर, एसीई कुदळे कार प्रा. लि. पुणे व्यवस्थापक मा. श्री. संजय घंटे, संस्थेचे खजिनदार मा. श्री. दिलीपराव उंबरकर, सहसचिव मा. श्री. अजय पाटील, नियामक मंडळाचे सभासद मा. श्री. पी. के. कुलकर्णी, संस्थेचे कार्यकारी अधिकारी मा. श्री. सचिन कुलकर्णी आदि मान्यवर उपस्थित होते. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन व आभार प्रदर्शन गट निदेशक मा. श्री. प्रशांत वाळके यांनी केले.

नामांकित फोर्ड कंपनीसोबत सामंजस्य करार

ऑल इंडिया श्री शिवाजी मेमोरियल सोसायटी संचलित औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था, बोरीभडक यांनी टलेरा फोर्ड, पुणे याडिलरशिप व फोर्ड इंडिया प्रायव्हेट लिमिटेड (चेगलपट्टू, तामिळनाडू) यांच्यासोबत २६ सप्टेंबर २०२२ ते २६ सप्टेंबर २०२५ या कालावधीसाठी एक सामंजस्य करार केला आहे. विद्यार्थ्यांना ऑटोमोबाईल क्षेत्रात तांत्रिक प्रशिक्षण, आधुनिक तंत्रज्ञानाचे ज्ञान व उद्योगाशी निगडित प्रत्यक्ष अनुभव देणे, हा या कराराचा उद्देश आहे. हा करार 'ASSET – Automotive Student Service Educational Training' कार्यक्रमांतर्गत झाला असून प्रशिक्षणार्थ्यांना रोजगारक्रम बनविणे, उद्योग व शिक्षण यामधील दुवा मजबूत करणे, हे या कराराचे मुख्य उद्दिष्ट आहे.

मेंटॉर डेव्हलपमेंट: ऑटोमोबाईल क्षेत्रातील अद्यावत तांत्रिक शिक्षण व प्रशिक्षणाची गरज ओळखून सविस्तर प्रशिक्षण राबविण्यासाठी प्रशिक्षण दिनदर्शिका तयार करणे, त्याद्वारे कंपनीसाठी प्रशिक्षित कर्मचाऱ्यांची देवाण-घेवाण करता येईल.

गेस्ट लेक्चर/विहिनिटिंग लेक्चर: 'जेडब्ल्यूसी'द्वारे फोर्ड असेट कार्यक्रमांतर्गत एमएमव्ही व डीएलएम ट्रेड यामधील प्रशिक्षणार्थ्यांसाठी एक दिवसीय कार्यशाळेचे (प्रात्यक्षिक व थेअरी) आयोजन कंपनीचे मार्गदर्शक करतील. या कार्यशाळेमध्ये प्रशिक्षणासाठी व्हिडिओ, मॉडेल, स्लाईड्स, वर्कशीट बुक यासारख्या शैक्षणिक साधनांचा वापर करून कार्यक्रम प्रशिक्षण घेण्यात येईल. उद्योग क्षेत्राच्या गरजेनुसार अभ्यासक्रमात सुधारणा करून संबंधित भागीदारांतर्फे प्रशिक्षण साहित्य व टूल्स संस्थेला देण्यात तयार आहेत.

शैक्षणिक साहाय्यक साधनसामग्री: कार्यशील मॉडेल्स, स्लाईड्स, व्हिडिओ प्रोजेक्शन्स, अध्यापन साहित्य, कार्यपुस्तिका, इ. आवश्यकतेनुसार विकसित केले जातील. हे सर्व 'जेडब्ल्यूसी'च्या मार्गदर्शनाखाली केले जाईल.

चर्चासत्रे, कार्यशाळा व ऑन-जॉब ट्रेनिंग (OJT): 'जेडब्ल्यूसी'च्या वर्तीने प्रशिक्षणार्थी व प्राध्यापक यांच्या चर्चासत्रे, कार्यशाळा व ऑन-जॉब ट्रेनिंगचे आयोजन केले जाईल.

टर्नर विभागाने बनविलेले शिवमंदिर

टर्नर विभागाने बनविलेले शिवलिंग

टर्नर विभागाने बनविलेली बैलगडी

मोटार मेक्सिक विभागे वेगवेगळ्या गाढ्यांच्या स्पेक्टर पार्ट्पासून
बनविलेली भिन्नी मोटार रायकल

पॅटर विभागाचे निदेशक व प्रशिक्षणार्थी विमानाबो पॅटिंग करताना

इंदापुर येथे भरविण्यात आलेल्या करिअर कैफरमधील स्टॉल.

दौँड येथील भरविण्यात आलेल्या करिअर कैफरमधील स्टॉल

औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था , बोरीभडकाच्या स्टॉलवरील प्रोजेक्टवरी माहिती घेताना ना. हर्षवर्दन पाटील, कॅर्डिनेट वंशी.

महाराष्ट्र शासनामार्फत मंबर येथे भरविण्यात आलेल्या करिअर कैफरमधील प्रदर्शनात औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था, बोरीभडकाच्या स्टॉलवरी माहिती घेताना मा. दिलीपराव वळसे पाटील तोकत भारतफोर्म कॅर्पनीवे अध्यक्ष डॉ. वाशासाहेब कल्याणी समवेत प्राचार्य आर. आर. कानडे

मारती गुरुव्यक्ती कृष्णनी कन्दारांतर्गत प्रशिक्षणाऱ्यांना प्रशिक्षण देताना एसीई कुदळे प्रा. लि.चे प्रशिक्षण अधिकारी श्री जावेद शेख,

महाराष्ट्र शासनामार्फत माळगांव ता. बारामती येथे भरविण्यात आलेल्या करिअर कैफरमधील औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था, बोरीभडकाच्या स्टॉलवरी पाहणी करताना तंत्र शिक्षण मंडळाच्या उपसचिव शौ. विरा विनटेरी, सहसंचालक शौ. गी. देवडकर, आश.एस.एस.टी. उद्योग संशोधने किंशोर भापकर

मारुती सुझुकी कंपनी, गुडगाव व एसीई कुदळे कार प्रा. लि. पुणे यांच्यासोबत सामंजस्य करार

बॉल इंडिया श्री शिवाजी मेपोरियल सोसायटीची औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था आणि मारुती सुझुकी लंपनी गुडगाव व एसीई कुदळे कार प्रा. लि. यांच्या विसावस्थीच करतावर राही करताना संस्थेचे मानद सचिव कॅप्टन शिवाजी महाडकर व कंपनीचे विभागीय व्यवस्थापक श्री समिर मुंगे, जेम्स पिटर, कुदळे कारचे महाव्यवस्थापक महेश फुटांगे, सांस्थेचे नियमाकरणाचे अध्यक्ष श्री मालोजीराज छत्रपती, प्राधार्य राजकुमार वाणडे, संस्थेचे खजिनदार मा. दिलीप उंवरकर.

मारुती सुझुकी कंपनी गुडगाव, एसीई कुदळे कार प्रा. लि. या आयटीआय योरीभडक यांव्यात झालेला सामंजस्य करार अद्याप्रदान करताना मारुती कंपनीचे विभागीय व्यवस्थापक समिर मुंगे व संस्थेचे मानद सचिव कॅप्टन शिवाजी महाडकर, सोबत उजवीकडून संस्थेचे कारवाईचे अधिकारी सांविन कुलकर्णी, प्राधार्य राजकुमार कानडे, खजिनदार दिलीप उंवरकर, नियमाकरणाचे अध्यक्ष श्री. मालोजीराज छत्रपती, कुदळे कारचे महेश फुटांगे, जेम्स पिटर, सधारण व्यवस्थापक श्री. मालोजीराज छत्रपती, सहसचिव अजय पाटील, सजय घटे.

आयटीआय योरीभडक, मारुती कंपनी गुडगाव व एसीई कुदळे कार प्रा. लि. यांच्यात झालेल्या सामंजस्य करारात्यावेळी मार्गदर्शन करताना संस्थेचे सचिव यौननं शिवाजी महाडकर, सोबत श्री. मालोजीराज छत्रपती, समिर मुंगे, खजिनदार दिलीप उंवरकर

एआयएसाएमएस आयटीआय योरीभडक, मारुती सुझुकी कंपनी गुडगाव व एसीई कुदळे कार प्रा. लि. यांच्यात झालेल्या सामंजस्य करारात्यावेळी मार्गदर्शन करताना संस्थेच्या नियमाकरणाचे अध्यक्ष श्री. मालोजीराज छत्रपती, सोबत मानद सचिव कॅप्टन शिवाजी महाडकर, समिर मुंगे, खजिनदार दिलीप उंवरकर,

भांडगाव शाळा भेट

नवोन्मेष २०२५ मधील यशस्वी विद्यार्थी व प्राध्यापक वर्ग

विज्ञान प्रदर्शन २०२५

दीक्षांत समारंभ

बजाज सीएसआर प्रकल्पांतर्गत प्रशिक्षण कार्यक्रम

माजी विद्यार्थी समारंभ

जागतिक योग दिनानिमित्त योग शिबिर

१२ वी समकक्षता परीक्षेतील यशस्वी विद्यार्थी

विज्ञान प्रदर्शन २०२४ चे उद्घाटन करताना
एआयएसएसएम सोसायटीचे
मा. सचिव श्री. मालोजीराजे छत्रपती

एसआरएफ काऊंडेशन यांच्यामार्फत घेण्यात येणारे
एम्प्लॉयबिलिटी स्किल व सॉफ्ट स्किल शिकवताना
श्रीमती मनिषा हिवराळे मँडम

सीएसआर फंडांतर्गत Fleetguard Filtrum Pvt. Ltd.
कंपनीकडून इलेक्ट्रिक टाटा पंच प्रदान

अत्याधुनिक शैक्षणिक सुविधा

प्रिसिजन इन्स्ट्रुमेंट रीडिंग रूम

फोर्ड कंपनी (इंजिन कट सेक्षन) लॅब

सुसज्ज कॉम्प्युटर लॅब

ई-लर्निंग रूम

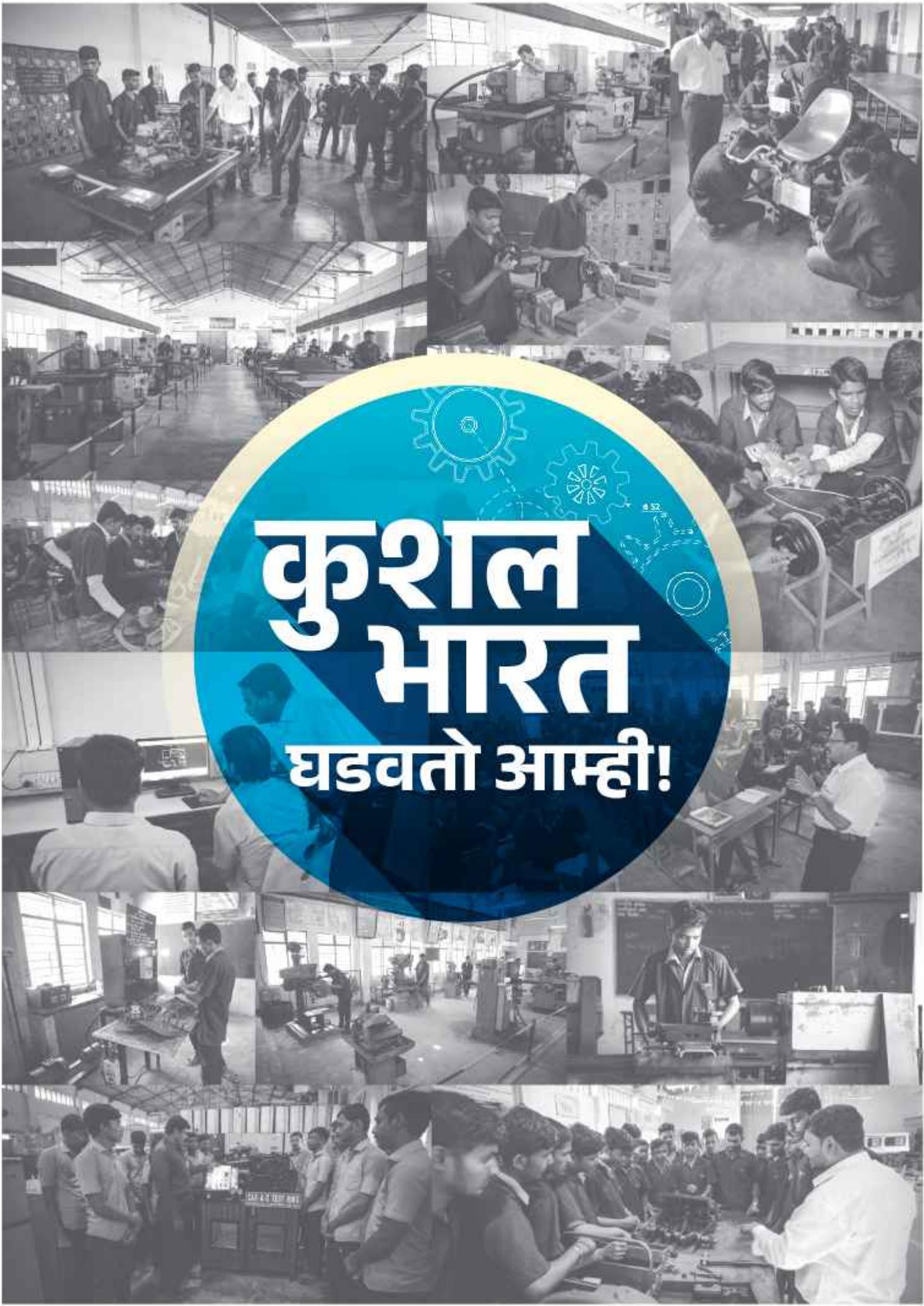
संस्थेची वैशिष्ट्ये

- आय.एस.ओ. १००१:२०१५ प्रमाणपत्र मिळविणारी महाराष्ट्रातील पहिली औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था (आयटीआय)
- सलग ९ वर्षे शासकीय दर्जानिहाय निरिक्षणात 'अ' दर्जा प्राप्त व २००५ साली महाराष्ट्रात प्रथम क्रमांक
- मारुती सुझुकी कंपनी, गुडगाव (हरियाणा) व एसीई कुदळे कार प्रा. लि. पुणे यांच्यासोबत संयुक्त सामंजस्य करा
- किंकवूड कम्युनिटी कॉलेज, आयोव्हा, युनायटेड स्टेट्स ऑफ अमेरिका यांचे बरोबर सामंजस्य करार
- सन २००६चा भारतरत्न जे. आर. डी. टाटा स्नेहबंध पुरस्कार प्राप्त
- स्वतःची कॅलीब्रेशन लॅंब असणारी पहिली संस्था
- आधुनिक उपकरणे, यंत्रसामग्री, प्रशस्त कार्यशाला व ग्रंथालय अनुभवी पर्यवेक्षक व निदेशक वर्ग
- स्वतंत्र अंतिम परीक्षा केंद्र
- सुसज्ज कॉम्प्युटर लॅंब
- सुसज्ज द्रुकशाय्य विभाग
- ॲप्रेंटिसशिपसाठी कॅम्पस इंटरव्हू
- सी.एन.सी. व व्ही.एम.सी. चे अद्यावत प्रशिक्षण केंद्र
- विविध व्यवसायाशी संबंधित अल्प मुदतीचे अभ्यासक्रम
- प्रत्येक विद्यार्थ्यांकडे वैयक्तिक लक्ष व मार्गदर्शन
- पालकांशी सतत संपर्क
- संस्थेत उत्पादनाभिमुख योजना राबविली जाते. त्यात प्रशिक्षणार्थ्यांना प्रत्यक्ष कामाचा अनुभव मिळतो. विद्यार्थ्यांच्या प्रवासासाठी 'शिवाजीनगर ते आयटीआय बोरीभडक' पर्यंत बस सेवा उपलब्ध
- अभ्यासक्रमात समावेश नसतानाही ग्रामीण भागाचा विकास व प्रशिक्षणार्थ्यांना ग्रामीण भागाची माहिती मिळावी तसेच ग्रामस्वच्छता, वृक्षारोपण, समाजप्रबोधन यामधून सामाजिक बांधिलकी व व्यवसायाशी संबंधित ज्ञानात वाढ व्हावी, याविषयी महत्व पटवून देण्यासाठी ग्रामसेवा विशेष हिवाळी शिबिराचे खालील ठिकाणी यशस्वीपणे आयोजन केलेले आहे.
 - २००६-२००७ मु. पौऱे, पो. माळशिरस, ता. पुरंदर, जि. पुणे
 - २००७-२००८ मु. पो. पानवडी, ता. पुरंदर, जि. पुणे
 - २००८-२००९ मु. पो. कोरेगाव भिवर, ता. दौऱ, जि. पुणे
 - २०१०-२०११ मु. पो. माळशिरस, ता. पुरंदर, जि. पुणे
 - २०१२-२०१३ मु. पो. कुंभारवळण, ता. पुरंदर, जि. पुणे

महाराष्ट्र शासनाचा 'अ' दर्जा व गुणवत्तेत प्रथम क्रमांक मिळाल्याबद्दल मा. प्रा. शिवाजीराव भोसले (ज्येष्ठ विचारवंत) यांच्या हस्ते महाराष्ट्र साहित्य कला प्रसारणी सभा, पुणे मार्फत संस्थेचा सत्कार

१०,०००

पेक्षा जास्त प्रशिक्षणार्थी प्रशिक्षण पूर्ण करून आपापल्या नोकरी व व्यवसायात यशस्वीरित्या कार्यरत आहेत.

कुशल
भारत
घडवतो आम्ही!

ऑल इंडिया श्री शिवाजी मेमोरियल सोसायटी ५५/५६, शिवाजीनगर, पुणे ४११००५
फोन नं. (०२०) २५५३४१९९, २५५३४६६१

✉ enquiry@aissms.org ⚡ www.aissms.org

औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था, बोरीभढक
(पुणे-सोलापूर हायवे, उरुळी कांचन जवळ, ता. दौँड, जि. पुणे, ४१२२०२)

✉ itc410boribhadak@yahoo.com ⚡ www.aissmsitcboribhadak.org
ƒ AISSMS_ITI ⚡ AISSMS_ITI